

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Полтавська обласна рада
вул. Соборності, 45, м. Полтава, 36014

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула звернення депутатів Полтавської обласної ради додане до рішення пленарного засідання другої сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 29.12.2020 № 101, надіслані до НКРЕКП листом Полтавської обласної ради від 06.01.2021 № 01-18/13 та в межах компетенції повідомляє.

Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, а також здатного до інтеграції з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі шляхом створення регіональних ринків природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

На виконання вимог Закону постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Постанова) було затверджено Кодекс газорозподільних систем, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс), який визначає взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем.

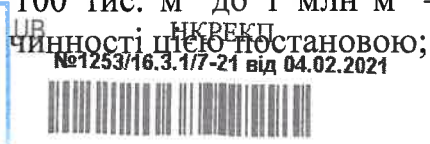
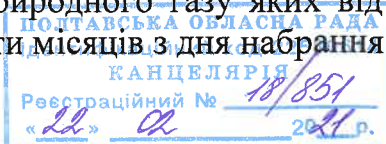
Постанова та Кодекс набрали чинності 27.11.2015.

Положеннями пункту 4 Постанови (у редакції, яка діяла до 19.05.2019) було встановлено обов'язок власникам комерційних вузлів обліку природного газу (крім комерційних вузлів обліку, які встановлені на об'єктах побутових споживачів) забезпечити облаштування засобами дистанційної передачі даних власні комерційні вузли обліку:

річний обсяг обліку природного газу яких перевищує 3 млн м³ – протягом півроку з дня набрання чинності цією постановою;

річний обсяг обліку природного газу яких від 1 млн м³ до 3 млн м³ – протягом одного року з дня набрання чинності цією постановою;

річний обсяг обліку природного газу яких від 100 тис. м³ до 1 млн м³ – протягом одного року та шести місяців з дня набрання чинності цією постановою;

річний обсяг обліку природного газу яких від 10 тис. м³ до 100 тис. м³ – протягом двох років з дня набрання чинності цією постановою;

річний обсяг обліку природного газу яких менше 10 тис. м³ – протягом двох років та шести місяців з дня набрання чинності цією постановою, а саме до 27.05.2018.

Варто зазначити, що з метою зменшення фінансового навантаження на споживачів, зокрема представників малого бізнесу та бюджетної сфери, НКРЕКП було прийнято постанову № 750 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494» (набрала чинності 19.05.2019), якою звільнено власників комерційних вузлів обліку, на об'єктах газоспоживання яких встановлені комерційні вузли обліку природного газу з типорозміром G-1,6, G-2,5, G-4, G-6 та річний обсяг обліку природного газу яких менше 10 тис. м куб, від обов'язку встановлювати на власних комерційних вузлах обліку засобів дистанційної передачі даних.

Відповідно до положень глави 3 розділу X Кодексу, з метою вдосконалення системи комерційного обліку природного газу, підвищення рівня достовірності вимірювання об'єму природного газу комерційними вузлами обліку в газорозподільних системах та для забезпечення належної організації добового балансування на ринку природного газу України Оператори ГРМ та їх суміжні суб'єкти ринку природного газу, зокрема споживачі, повинні здійснювати відповідні заходи з організації та облаштування комерційних вузлів обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних.

Власники комерційних вузлів обліку (крім побутових споживачів із річним споживанням до 10 тис. м куб.; крім власників комерційних вузлів обліку природного газу з лічильниками типорозмірів G-1,6, G-2,5, G-4, G-6 та річний обсяг обліку природного газу яких менше 10 тис. м куб.) зобов'язані в установленому законодавством порядку забезпечити організацію та облаштування на власних комерційних вузлах обліку засобів дистанційної передачі даних.

При порушенні визначених законодавством строків на облаштування комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних або недопуску Оператора ГРМ на облаштування зазначеної системи за його рахунок Оператор ГРМ має право застосувати до власника комерційного обліку заходи з обмеження (припинення) передачі та/або розподілу природного газу на його об'єкт.

Таким чином, на сьогодні Постановою та Кодексом передбачено, що власники комерційних вузлів обліку природного газу з лічильниками типорозмірів до G-6 включно та річний обсяг обліку природного газу яких менше 10 тис. м куб. не зобов'язані облаштовувати власні комерційні вузли обліку засобами дистанційної передачі даних.

Разом з тим, всі інші власники комерційних вузлів обліку природного газу зобов'язані забезпечити організацію та облаштування власних комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних.

При цьому нормами Кодексу визначено, що величина річних обсягів споживання (менше 10 тис. м куб.) визначається на підставі обсягів вимірюваних витрат кожного комерційного вузла обліку окремо. Для прикладу, якщо у споживача існує декілька об'єктів газоспоживання, то в такому випадку, річний облік споживання природного газу визначається по кожному комерційному ВОГ на об'єкті споживача окремо.

Варто зазначити, що оскільки Постанова та Кодекс набрали чинності 27.11.2015, власники комерційних вузлів обліку мали досить тривалий час на забезпечення облаштування власних комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних.

Разом з тим, відповідно до положень Постанови та Кодексу, заходи з забезпечення облаштування засобами дистанційної передачі даних комерційних вузлів обліку здійснюються за рахунок їх власників з урахуванням відомостей щодо власності на такі комерційні вузли обліку, наведених в актах розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що є невід'ємною частиною договору розподілу природного газу, укладеного з оператором ГРМ відповідно до Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498.

При цьому, Оператор ГРМ також за власний рахунок здійснює організацію та облаштування комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних, які є власністю Оператора ГРМ. У цьому випадку споживачі не мають права відмовити Оператору ГРМ у здійсненні таких заходів.

Ураховуючи вищезазначене, питання викладені у листі Полтавської обласної ради врегульовані положеннями Кодексу (із змінами).

Член НКРЕКП

О. Кривенко